

מסורת הש"ס

רש"י

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים

ר"ן ע"א.

עין משפט
נר מצוה

(א) ונקמן פ"ט. (ב) ומוספתא פ"ט. (ג) לעיל פ"ט. (ד) ונקמן פ"ט. (ה) ונקמן פ"ט. (ו) ונקמן פ"ט. (ז) ונקמן פ"ט. (ח) ונקמן פ"ט. (ט) ונקמן פ"ט. (י) ונקמן פ"ט. (יא) ונקמן פ"ט. (יב) ונקמן פ"ט. (יג) ונקמן פ"ט. (יד) ונקמן פ"ט. (טו) ונקמן פ"ט. (טז) ונקמן פ"ט. (יז) ונקמן פ"ט. (יח) ונקמן פ"ט. (יט) ונקמן פ"ט. (כ) ונקמן פ"ט. (כא) ונקמן פ"ט. (כב) ונקמן פ"ט. (כג) ונקמן פ"ט. (כד) ונקמן פ"ט. (כה) ונקמן פ"ט. (כו) ונקמן פ"ט. (כז) ונקמן פ"ט. (כח) ונקמן פ"ט. (כט) ונקמן פ"ט. (ל) ונקמן פ"ט.

תורה אור השלם
1. וקאם יתו תורה לאיש
תורה עליה או מוטא
שפתיך אשר אסרה על
בפשה: כבוד ר' ז

הגרות הב"ח

(א) במשנה זו הכלל נ"ב
ע"ן לקמן דף פט סוף
ע"א: (ב) רש"י ד"ה נחלא
פליגי וכו' דכ"ס סברי
הביא דשמע בעלה וכו'
שמת בעל חורר האב וכו'
בעל דאיתו הפרי וכו'
אלא בהא דקמיפליג בהא
דהו נדרים וכו' והפרי לא
קאמר כל"ל ויבית הכה
נמחק ב' פעמים:

פירוש הרא"ש

מתני' נתגרשה בו ביום.
שמת האב שאל עבר היום
שזיך יתו להפרי: אביה
ובעלה האחרון מפירין
נדריה. שפירוש מופר
נקודות: כל שלא יצאה
לרשות עצמה. או נכנס
או נשוא: ג' מהם.
לדורס אחרון מפר נדרים
שנאו לרשות ראשון
דמשמע ליה הא דקאמר
במתניתין ד' ביום נשאל
לרשות נקט דשמת ארוס
ואם עבר היום הוסיף:
עליה קרא יתירא הוא.
דהו נדרים וכו' והפרי לא
היה לאיש ונדרים לא
נמנע שפתיך אשר אסרה
על בפשה וכו' שפתיך
מינה לדורס מפר
נקודות: מתקשרא אפר
אפר דמשמע לשפיר ליה
ל' נמנע עליה אלא לרבות
אף נדרים שנאו לרשות
ראשון: תניא בריה
רשבא. לרשות ארוס
מפר אף נדרים שנאו
לרשות ראשון והא לא תפס
ל' נמנע עליה אלא דקמיני
ל' אלא תנא נדרים לרשות
ואמאי מייתי ליה מיפשה
במתניתא ה"ל נדרים לרשות
דמיני משום דליתא למימר
דהא דקטע ד' ביום נשאל
אז נקט דמשמע ליה בחר
הכי והא דקאמר מ"מ
לדורס אחרון מפר נדרים
שנאו לרשות ראשון לרשות
מפר
דמשמענות
דמתני' שפתיך אשר אסרה
על בפשה הוא דקבר ה' לרשות
מיתורא דעליה
ואמאי מתני' וכו' מה"מ

מתני' אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. אפי' מה שנדרה
בזמן הזמן אביה ובעלה כו': ג' [ונדרים עליה]. קרא יתירא הוא
לא אנטרין למיכתב דליכתב רחמנא ואם היו תהיה לאיש ונדרים
או נמצא שפתיך אלא בעל היום מופנה
משום נדרים שנאו לרשות הראשון
דיכול להפרי ארוס אחרון: תניא
נוסיה דשמואל. דאפילו נדרים
שנאו לרשות ראשון מיפר בעל
אחרון: ולא הספיק בעל לשמוע כו'.
דהיינו לא נראו לרשות ראשון: שמע
בעל והפרי לה. דהשתא נראו לרשות
ראשון: חורר הוא ומיפר חלקו של
בעל. לפי שאין בעל מיפר אלא
בשופות שבעה שהפרי עדיין לא
שמע האב ונשאל הכי חורר ומיפר
חלקו של בעל עם חלקו: הן הן דברי
ז"ל. דאפילו נדרים שנאו לרשות
מיפר האב לדורס אחרון: תניא
אין אב יכול להפרי לא חלקו ולא חלק
חצירו עד שיהא ארוס אחד עמו
הואיל ונראו לרשות: במאי פליגי.
ז"ל וז"ל התם אמרי ז"ל גבי שמע
אביה והפרי לה ולא הספיק הבעל
לשמוע עד שמת חורר האב ומיפר
חלקו של בעל ומפרישין התם אליה
דכ"ס אינו נדרין חלקו אלא
חלק הבעל בלבד וז"ל אומרים אין
יכול להפרי חלק הבעל בלבד אלא
א"כ מיפר חלקו עמו והכא מוחלפת
השטות דכ"ס סברי (ו)

דשמע בעלה והפרי לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל
וחורר האב ומיפר חלקו של בעל אינו הפריה עד שיכלול חלק
הפריה והפריה בעל צבת אחת והכא קאמרי ז"ל אינו יכול
להפרי כלל בלא ארוס אחרון אלא הכא בעל חלקו פליגי דהו
נדרים שנאו לרשות שמע בעלה והפרי לה הכא קאמרי
ז"ל

דבשמע אב עסקין ומש"ה מסייעי ליה מצרייתא דליכא לדחויי: ודלמא ה"מ נדרים שלא נראו לרשות ראשון. שלא שמע אותם. אבל נדרים
שנאו לרשות ראשון לא מני מפר ארוס אחרון דכיון דנראו לרשות ראשון אלא נאכ דמנוחא לעיל (דף ע:)
מהקישא דהיות הילכך נימא דלנדרים שנאו לרשות ראשון ארוס אחרון כמאן דליתיה דמי ומפר אב א"כ נימא דכיון דאביה ארוס ולא
מני מפר אב נמי לא מני מפר דבמקום ארוס אב לא מפר לחודיה: עליה קרא יתירא הוא. לומר כל נדרים שעליה ואפי' נראו לרשות
ראשון: תניא כותיה דשמואל. דאפילו נדרים שנאו לרשות ראשון מני מפר ארוס אחרון: שמע אביה והפרי לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד
שמת ומתארכה בו ביום. ומש"ה קמיני ד' ביום נשאל לרשות ראשון כיון דנשמת בעל נמנוחא רשות לנאכ ולא הפרי בו ביום קיימיה
לנדריה: אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. פירשו קאם הראשונים ז"ל דהך צבא קמיייתא דברי הכל היא דפלוגתא דכ"ס וז"ל בחדק צבא
בחדור היא. ותמיהני לז"ל דסבירא להו מקלס קלס כיון דשמע אביה והפרי לה ואיקלס ליה היא נדרא דאכתי איתיה לנאכ ולא בעלה לה הפריה
דליה היכי מני אב וארוס אחרון להפרי דהא אמרי ז"ל בהיא דלעיל [פ"ט]. דשמע אביה והפרי לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת דאין האב
יכול להפרי וכו' היא גוונא לא אמרי מת הבעל נמנוחא רשות לנאכ משום דכיון דאיקלס ליה נדרא לא חשיבא להורישו לנאכ וה"כ כי איכא אב וארוס
אחרון מאי שנא. ונראה צעיי לפי דבריהם ז"ל דהיינו טעמא משום דלעיל דאביה איתיה רשות דמנתיק ליה היא נדרא מארוס לנאכ כל היכא דקלס
ליה לא מני נמנתיק אלא הכא דאביה ארוס אחרון חיוני ליה להאי ארוס ככרעיה דרשאון וכיון דמארוס לרשות קאמי א"כ דאיקלס ליה
נדרא מני אב ובעל להפרי דה"ל לאו אימתיקא: שמע בעלה והפרי לה. קצת צבא נמי נמנתיקא מיירי דבגוונא דרשאון קיימיה לא מנלגא
בהדי רישא אלא דברישא הפרי אב והכא הפרי בעל: חורר האב ומפר חלקו של בעל. דאב לחודיה מני מפר אע"פ שנתארכה לאחר וכדמפ' טעמא
לקמן. וכי קמיני ומפר חלקו של בעל אין ה"ל חלק עמא ג"כ יפר האב דהא לא אנטריתא לתנא לשמועין דמיתלתא פשיטא היא שחלקו של אב צבא
הפריה לא פקע וחלקו של בעל הוא דאנטרין ליה לשמועין דאע"פ דבעל כבר הפרי חלקו אפי' חורר האב ומפר אף אותו חלק עמא של בעל
משום דכי מיית ליה בעל בעלה הפריה דליה: אב ז"ל אומרים אין יכול להפרי. אב צבא ארוס אחרון. ואמרינן במאי קמיפליגי ז"ל סברי נדרים
נמי שנאו לרשות נמנוחא רשות לנאכ ומש"ה כיון דלגבי האי נדר ארוס אחרון כמאן דליתיה דמי וכדמפרש בקמון אב מני מפר דלא תימא נהי
לדורס אחרון כמאן דליתיה דמי מיהו כי נמנוחא רשות לדורס ראשון לנאכ דוקא נדרים שלא נראו לרשות אב לא דליתא אלא אפי' נראו לו נמי

מתני' נדרה והיא ארוסה וכו' אביה ובעלה האחרון מפירין
נדרים. דלרשות מפר נקודות: שפתיך אשר אסרה על בפשה. והא דקמיני נמנתיקא ד' ביום
ונתארכה בו ביום משום דבשמע עסקין דשמת ארוס או שמע אב
ומש"ה דוקא ד' ביום אב צבא נמי של אחריו לא דכיון דשמע חד
מינייהו ולא הפרי קיימיה לנדרה
ובגמרא שקלין וטריין הי מינייהו
שמע ארוס או אביה: זה הכלל כל
שלא יצא לרשות עמא שעה אחת.
שלא בגרה ולא נשאת דלי בגרה או
נשאת יצאה מרשות אב וארוס לחודיה
לא מני מפר: ג' [ומש"ה מנא ה"מ
לדורס אחרון מפר נדרים שנאו
לרשות]. דמקמי נמנתיקא ד' ביום
ונתארכה בו ביום על כרחיך דשמע
עסקין דלי לא ד' ביום למה לי ונהי
דאיכא לדחויי דלמא מתני' בשמע אב
ומש"ה קמיני ד' ביום אב צבא שמע ארוס
לעולס אימא לך דלרשות אחרון לא
מני מפר אפי' שמואל קיבלה מרבו
דכי מנא ד' ביום משום שמינת ארוס
מנא ליה. ומש"ה אמר מנה"מ
דהא מנא ה"מ לאו הש"ס קאמר
ליה אלא כולה מדברי שמואל היא
וכאילו אמר הכי אמר שמואל מנא
הני מילי דלרשות אחרון מפר נדרים
שנאו לרשות ודכותה דריש פרק
אלו מצינו אלו (ב"מ כה). גבי פירות
מפוזרים וכמה א"ר יתכן קצ דב'
אמות ומוכח התם דריש יתכן גופיה

צבי לה. ושעמא נמי מוכחא דדינא גופיה שמואל הוא דקאמר ליה
ולאו ראייה דקרא בחדור דאם אימא דדינא בנמני' הוא ושמואל לא
אמר מידי אלא דמוכח ליה מקרא היכי מייתי תניא כותיה דשמואל
במצרייתא דנערה המאורסה וכו'. דהא צברייתא לא מוכח ליה להאי
דינא מהאי קרא דשמואל ואי האי דינא לא חזי ליה שמואל אלא מתני'
היא מאי אולמא דצרייתא ממתני' אלא דהאי משום דדינא גופיה
שמואל קאמר ליה דנתי דנתי ליה אמתני' מיהו מתני' איכא לדחויי

א"ר יתכן קצ דב' אמות, דר' יתכן גופיה קצו ונמא: ה"ל נערה המאורסה אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. כבד
שמע אב והפרי לה ולא הספיק בעל לשמוע עד שמת ומתארכה בו ביום אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה. פי'
דמקמי ד' ביום ע"כ הך נמנתיקא (קמיני) מיירי ששמת בעל אב קאי על לא הספיק לשמוע דרשא, וקמיני דכי שמע
בעל ראשון ומת. דאביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. אמתני' מנא חיוני דאביה ארוס אחרון: שמע אביה והפרי לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד
שמת ומתארכה בו ביום. ומש"ה קמיני ד' ביום נשאל לרשות ראשון כיון דנשמת בעל נמנוחא רשות לנאכ ולא הפרי בו ביום קיימיה
לנדריה: אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. פירשו קאם הראשונים ז"ל דהך צבא קמיייתא דברי הכל היא דפלוגתא דכ"ס וז"ל בחדק צבא
בחדור היא. ותמיהני לז"ל דסבירא להו מקלס קלס כיון דשמע אביה והפרי לה ואיקלס ליה היא נדרא דאכתי איתיה לנאכ ולא בעלה לה הפריה
דליה היכי מני אב וארוס אחרון להפרי דהא אמרי ז"ל בהיא דלעיל [פ"ט]. דשמע אביה והפרי לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת דאין האב
יכול להפרי וכו' היא גוונא לא אמרי מת הבעל נמנוחא רשות לנאכ משום דכיון דאיקלס ליה נדרא לא חשיבא להורישו לנאכ וה"כ כי איכא אב וארוס
אחרון מאי שנא. ונראה צעיי לפי דבריהם ז"ל דהיינו טעמא משום דלעיל דאביה איתיה רשות דמנתיק ליה היא נדרא מארוס לנאכ כל היכא דקלס
ליה לא מני נמנתיק אלא הכא דאביה ארוס אחרון חיוני ליה להאי ארוס ככרעיה דרשאון וכיון דמארוס לרשות קאמי א"כ דאיקלס ליה
נדרא מני אב ובעל להפרי דה"ל לאו אימתיקא: שמע בעלה והפרי לה. קצת צבא נמי נמנתיקא מיירי דבגוונא דרשאון קיימיה לא מנלגא
בהדי רישא אלא דברישא הפרי אב והכא הפרי בעל: חורר האב ומפר חלקו של בעל. דאב לחודיה מני מפר אע"פ שנתארכה לאחר וכדמפ' טעמא
לקמן. וכי קמיני ומפר חלקו של בעל אין ה"ל חלק עמא ג"כ יפר האב דהא לא אנטריתא לתנא לשמועין דמיתלתא פשיטא היא שחלקו של אב צבא
הפריה לא פקע וחלקו של בעל הוא דאנטרין ליה לשמועין דאע"פ דבעל כבר הפרי חלקו אפי' חורר האב ומפר אף אותו חלק עמא של בעל
משום דכי מיית ליה בעל בעלה הפריה דליה: אב ז"ל אומרים אין יכול להפרי. אב צבא ארוס אחרון. ואמרינן במאי קמיפליגי ז"ל סברי נדרים
נמי שנאו לרשות נמנוחא רשות לנאכ ומש"ה כיון דלגבי האי נדר ארוס אחרון כמאן דליתיה דמי וכדמפרש בקמון אב מני מפר דלא תימא נהי
לדורס אחרון כמאן דליתיה דמי מיהו כי נמנוחא רשות לדורס ראשון לנאכ דוקא נדרים שלא נראו לרשות אב לא דליתא אלא אפי' נראו לו נמי

מתני' נדרה והיא ארוסה וכו' אביה ובעלה האחרון מפירין
נדרים. דלרשות מפר נקודות: שפתיך אשר אסרה על בפשה. והא דקמיני נמנתיקא ד' ביום
ונתארכה בו ביום משום דבשמע עסקין דשמת ארוס או שמע אב
ומש"ה דוקא ד' ביום אב צבא נמי של אחריו לא דכיון דשמע חד
מינייהו ולא הפרי קיימיה לנדרה
ובגמרא שקלין וטריין הי מינייהו
שמע ארוס או אביה: זה הכלל כל
שלא יצא לרשות עמא שעה אחת.
שלא בגרה ולא נשאת דלי בגרה או
נשאת יצאה מרשות אב וארוס לחודיה
לא מני מפר: ג' [ומש"ה מנא ה"מ
לדורס אחרון מפר נדרים שנאו
לרשות]. דמקמי נמנתיקא ד' ביום
ונתארכה בו ביום על כרחיך דשמע
עסקין דלי לא ד' ביום למה לי ונהי
דאיכא לדחויי דלמא מתני' בשמע אב
ומש"ה קמיני ד' ביום אב צבא שמע ארוס
לעולס אימא לך דלרשות אחרון לא
מני מפר אפי' שמואל קיבלה מרבו
דכי מנא ד' ביום משום שמינת ארוס
מנא ליה. ומש"ה אמר מנה"מ
דהא מנא ה"מ לאו הש"ס קאמר
ליה אלא כולה מדברי שמואל היא
וכאילו אמר הכי אמר שמואל מנא
הני מילי דלרשות אחרון מפר נדרים
שנאו לרשות ודכותה דריש פרק
אלו מצינו אלו (ב"מ כה). גבי פירות
מפוזרים וכמה א"ר יתכן קצ דב'
אמות ומוכח התם דריש יתכן גופיה

א"ר יתכן קצ דב' אמות, דר' יתכן גופיה קצו ונמא: ה"ל נערה המאורסה אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. כבד
שמע אב והפרי לה ולא הספיק בעל לשמוע עד שמת ומתארכה בו ביום אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה. פי'
דמקמי ד' ביום ע"כ הך נמנתיקא (קמיני) מיירי ששמת בעל אב קאי על לא הספיק לשמוע דרשא, וקמיני דכי שמע
בעל ראשון ומת. דאביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. אמתני' מנא חיוני דאביה ארוס אחרון: שמע אביה והפרי לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד
שמת ומתארכה בו ביום. ומש"ה קמיני ד' ביום נשאל לרשות ראשון כיון דנשמת בעל נמנוחא רשות לנאכ ולא הפרי בו ביום קיימיה
לנדריה: אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. פירשו קאם הראשונים ז"ל דהך צבא קמיייתא דברי הכל היא דפלוגתא דכ"ס וז"ל בחדק צבא
בחדור היא. ותמיהני לז"ל דסבירא להו מקלס קלס כיון דשמע אביה והפרי לה ואיקלס ליה היא נדרא דאכתי איתיה לנאכ ולא בעלה לה הפריה
דליה היכי מני אב וארוס אחרון להפרי דהא אמרי ז"ל בהיא דלעיל [פ"ט]. דשמע אביה והפרי לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת דאין האב
יכול להפרי וכו' היא גוונא לא אמרי מת הבעל נמנוחא רשות לנאכ משום דכיון דאיקלס ליה נדרא לא חשיבא להורישו לנאכ וה"כ כי איכא אב וארוס
אחרון מאי שנא. ונראה צעיי לפי דבריהם ז"ל דהיינו טעמא משום דלעיל דאביה איתיה רשות דמנתיק ליה היא נדרא מארוס לנאכ כל היכא דקלס
ליה לא מני נמנתיק אלא הכא דאביה ארוס אחרון חיוני ליה להאי ארוס ככרעיה דרשאון וכיון דמארוס לרשות קאמי א"כ דאיקלס ליה
נדרא מני אב ובעל להפרי דה"ל לאו אימתיקא: שמע בעלה והפרי לה. קצת צבא נמי נמנתיקא מיירי דבגוונא דרשאון קיימיה לא מנלגא
בהדי רישא אלא דברישא הפרי אב והכא הפרי בעל: חורר האב ומפר חלקו של בעל. דאב לחודיה מני מפר אע"פ שנתארכה לאחר וכדמפ' טעמא
לקמן. וכי קמיני ומפר חלקו של בעל אין ה"ל חלק עמא ג"כ יפר האב דהא לא אנטריתא לתנא לשמועין דמיתלתא פשיטא היא שחלקו של אב צבא
הפריה לא פקע וחלקו של בעל הוא דאנטרין ליה לשמועין דאע"פ דבעל כבר הפרי חלקו אפי' חורר האב ומפר אף אותו חלק עמא של בעל
משום דכי מיית ליה בעל בעלה הפריה דליה: אב ז"ל אומרים אין יכול להפרי. אב צבא ארוס אחרון. ואמרינן במאי קמיפליגי ז"ל סברי נדרים
נמי שנאו לרשות נמנוחא רשות לנאכ ומש"ה כיון דלגבי האי נדר ארוס אחרון כמאן דליתיה דמי וכדמפרש בקמון אב מני מפר דלא תימא נהי
לדורס אחרון כמאן דליתיה דמי מיהו כי נמנוחא רשות לדורס ראשון לנאכ דוקא נדרים שלא נראו לרשות אב לא דליתא אלא אפי' נראו לו נמי

בו א מיי פ"ח מהל'
נדרים יא יא סמג
לחון רמז טושי"ע י"ד סי'
רל ספיק י' ופסי' ז' יח
י' ופסי':
בו ב מיי שם ה' יד
וסמג שם טושי"ע שם
ספיק טו:
בה ג מיי שם ה' יט
טושי"ע שם ספיק יא
וע"ש:



תוספות

מתני' [נדרה] והיא
ארוסה ונתגרשה בו ביום
ונתארכה בו ביום.
שפתיך אשר אסרה על
בפשה. והא דקמיני נמנתיקא
ד' ביום נשאל לרשות
ראשון כיון דנשמת בעל
נמנוחא רשות לנאכ ולא
הפרי בו ביום קיימיה
לנדריה. שפירוש מופר
נקודות: כל שלא יצאה
לרשות עצמה. או נכנס
או נשוא: ג' מהם.
לדורס אחרון מפר נדרים
שנאו לרשות ראשון
דמשמע ליה הא דקאמר
במתניתין ד' ביום נשאל
לרשות נקט דשמת ארוס
ואם עבר היום הוסיף:
עליה קרא יתירא הוא.
דהו נדרים וכו' והפרי לא
היה לאיש ונדרים לא
נמנע שפתיך אשר אסרה
על בפשה וכו' שפתיך
מינה לדורס מפר
נקודות: מתקשרא אפר
אפר דמשמע לשפיר ליה
ל' נמנע עליה אלא לרבות
אף נדרים שנאו לרשות
ראשון: תניא בריה
רשבא. לרשות ארוס
מפר אף נדרים שנאו
לרשות ראשון והא לא תפס
ל' נמנע עליה אלא דקמיני
ל' אלא תנא נדרים לרשות
ואמאי מייתי ליה מיפשה
במתניתא ה"ל נדרים לרשות
דמיני משום דליתא למימר
דהא דקטע ד' ביום נשאל
אז נקט דמשמע ליה בחר
הכי והא דקאמר מ"מ
לדורס אחרון מפר נדרים
שנאו לרשות ראשון לרשות
מפר
דמשמענות
דמתני' שפתיך אשר אסרה
על בפשה הוא דקבר ה' לרשות
מיתורא דעליה
ואמאי מתני' וכו' מה"מ

מתני' נדרה והיא ארוסה וכו' אביה ובעלה האחרון מפירין
נדרים. דלרשות מפר נקודות: שפתיך אשר אסרה על בפשה. והא דקמיני נמנתיקא ד' ביום
ונתארכה בו ביום משום דבשמע עסקין דשמת ארוס או שמע אב
ומש"ה דוקא ד' ביום אב צבא נמי של אחריו לא דכיון דשמע חד
מינייהו ולא הפרי קיימיה לנדרה
ובגמרא שקלין וטריין הי מינייהו
שמע ארוס או אביה: זה הכלל כל
שלא יצא לרשות עמא שעה אחת.
שלא בגרה ולא נשאת דלי בגרה או
נשאת יצאה מרשות אב וארוס לחודיה
לא מני מפר: ג' [ומש"ה מנא ה"מ
לדורס אחרון מפר נדרים שנאו
לרשות]. דמקמי נמנתיקא ד' ביום
ונתארכה בו ביום על כרחיך דשמע
עסקין דלי לא ד' ביום למה לי ונהי
דאיכא לדחויי דלמא מתני' בשמע אב
ומש"ה קמיני ד' ביום אב צבא שמע ארוס
לעולס אימא לך דלרשות אחרון לא
מני מפר אפי' שמואל קיבלה מרבו
דכי מנא ד' ביום משום שמינת ארוס
מנא ליה. ומש"ה אמר מנה"מ
דהא מנא ה"מ לאו הש"ס קאמר
ליה אלא כולה מדברי שמואל היא
וכאילו אמר הכי אמר שמואל מנא
הני מילי דלרשות אחרון מפר נדרים
שנאו לרשות ודכותה דריש פרק
אלו מצינו אלו (ב"מ כה). גבי פירות
מפוזרים וכמה א"ר יתכן קצ דב'
אמות ומוכח התם דריש יתכן גופיה

א"ר יתכן קצ דב' אמות, דר' יתכן גופיה קצו ונמא: ה"ל נערה המאורסה אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. כבד
שמע אב והפרי לה ולא הספיק בעל לשמוע עד שמת ומתארכה בו ביום אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה. פי'
דמקמי ד' ביום ע"כ הך נמנתיקא (קמיני) מיירי ששמת בעל אב קאי על לא הספיק לשמוע דרשא, וקמיני דכי שמע
בעל ראשון ומת. דאביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. אמתני' מנא חיוני דאביה ארוס אחרון: שמע אביה והפרי לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד
שמת ומתארכה בו ביום. ומש"ה קמיני ד' ביום נשאל לרשות ראשון כיון דנשמת בעל נמנוחא רשות לנאכ ולא הפרי בו ביום קיימיה
לנדריה: אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים. פירשו קאם הראשונים ז"ל דהך צבא קמיייתא דברי הכל היא דפלוגתא דכ"ס וז"ל בחדק צבא
בחדור היא. ותמיהני לז"ל דסבירא להו מקלס קלס כיון דשמע אביה והפרי לה ואיקלס ליה היא נדרא דאכתי איתיה לנאכ ולא בעלה לה הפריה
דליה היכי מני אב וארוס אחרון להפרי דהא אמרי ז"ל בהיא דלעיל [פ"ט]. דשמע אביה והפרי לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת דאין האב
יכול להפרי וכו' היא גוונא לא אמרי מת הבעל נמנוחא רשות לנאכ משום דכיון דאיקלס ליה נדרא לא חשיבא להורישו לנאכ וה"כ כי איכא אב וארוס
אחרון מאי שנא. ונראה צעיי לפי דבריהם ז"ל דהיינו טעמא משום דלעיל דאביה איתיה רשות דמנתיק ליה היא נדרא מארוס לנאכ כל היכא דקלס
ליה לא מני נמנתיק אלא הכא דאביה ארוס אחרון חיוני ליה להאי ארוס ככרעיה דרשאון וכיון דמארוס לרשות קאמי א"כ דאיקלס ליה
נדרא מני אב ובעל להפרי דה"ל לאו אימתיקא: שמע בעלה והפרי לה. קצת צבא נמי נמנתיקא מיירי דבגוונא דרשאון קיימיה לא מנלגא
בהדי רישא אלא דברישא הפרי אב והכא הפרי בעל: חורר האב ומפר חלקו של בעל. דאב לחודיה מני מפר אע"פ שנתארכה לאחר וכדמפ' טעמא
לקמן. וכי קמיני ומפר חלקו של בעל אין ה"ל חלק עמא ג"כ יפר האב דהא לא אנטריתא לתנא לשמועין דמיתלתא פשיטא היא שחלקו של אב צבא
הפריה לא פקע וחלקו של בעל הוא דאנטרין ליה לשמועין דאע"פ דבעל כבר הפרי חלקו אפי' חורר האב ומפר אף אותו חלק עמא של בעל
משום דכי מיית ליה בעל בעלה הפריה דליה: אב ז"ל אומרים אין יכול להפרי. אב צבא ארוס אחרון. ואמרינן במאי קמיפליגי ז"ל סברי נדרים
נמי שנאו לרשות נמנוחא רשות לנאכ ומש"ה כיון דלגבי האי נדר ארוס אחרון כמאן דליתיה דמי וכדמפרש בקמון אב מני מפר דלא תימא נהי
לדורס אחרון כמאן דליתיה דמי מיהו כי נמנוחא רשות לדורס ראשון לנאכ דוקא נדרים שלא נראו לרשות אב לא דליתא אלא אפי' נראו לו נמי